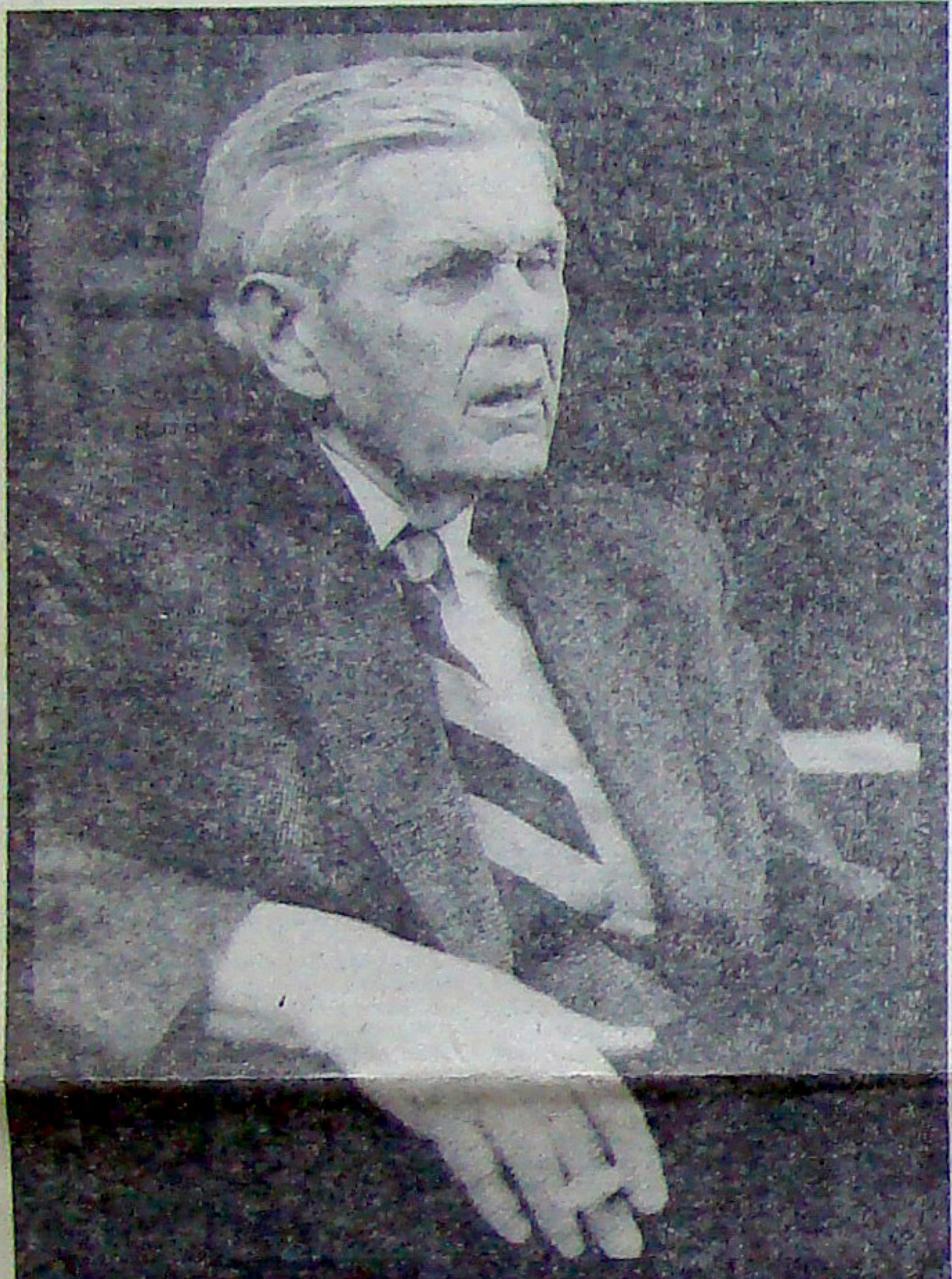


Ultimul senior al României

Ucenicie de grătie

Domeniu Cornelius Coposu s-a născut la 20 mai 1916, în comuna Bobota, din județul Sălaj, fiind descendente al unui neam de preoți ardeleni care, totă viața lor, au luptat pentru alipirea Transilvaniei la Patria Mamă. Viitorul său a împlinit. De mic copil, Cornelius Coposu l-a cunoscut pe Iuliu Maniu, prieten al tatălui său, protopopul greco-catolic și senatorul național-tărănist, Valentin Coposu. Din fragedă tinerete, Cornelius Coposu s-a inscris în Partidul Național Tărănesc, păstrând cu slinștenie tradiția familiei, impreună cu surorile sale, Cornelia, Flavia, Doina și Rodica, în spiritul moralei creștine care i-a crescut mama lor, Aurelia. Tânărului Cornelius Coposu i-s-au incredințat funcții de înaltă răspundere



în partid, pe care le-a onorat treptă cu treptă, de la președintele Tineretului Uni-versitar Național Tărănist, în anii '30, la funcția de secretar general adjunct, în 1945, și secretar al Delegației Permanente, în 1946. Ca secretar politic al lui Iuliu Maniu, al cărui confident absolut a fost și de la care a impărtășit taină moralității în politică, și-a început destinul pe care avea să-l desăvârșească zece de ani mai târziu, după Decembrie 1989, ca lider moral al României.

Lupta pentru Ardeal

Elocinta de doctor în drept și științe de stat l-a ajutat în activitatea jurnalistică militantă, pe care a putut-o cu strălucire, în respectul celor patru principii ale PNT, moralei creștine, patriotismul luminat, dreptatea socială și democrația. În articolele sale incendiare, dar dublate de o logica perfectă, Cornelius Coposu a luate poziție împotriva regimurilor autoritare de orice natură - regală, legionară și militară - criticând, în același timp, frivoliitatea politicienilor. S-a pronunțat cu vehemență împotriva Diktatului de la Viena, în revistele "România Nouă" și, mai ales, "Ardealul", din care reproducem un fragment de articol publicat în 11 octombrie 1940, sub titlu "ARDEALUL NOSTRU": "Ardealul rupt ne chemă. Nădejdea și numai la noi. Din catastrofă zilelor noastre să ne facem un de-nem. Ardealul răpit ura ure Dumnezeu. Arbitrajul nedrept de la Viena a înfrânt prezentul. Dar nu mai prezentul. El n-a biruit trecutul și nu ne va putea încălza viitorul. Nu s-a născut pe lume om și nu cunoaște istoric popor care să ne întunecă viitorul. Ardealul a fost vândut, dar n-a fost biruit. Din tragedie acestei zile să ne facem un de-nem. Nădejdea trebuie să ne călăuzească".

Ce care, în regimul comunist și apoi în regimul Iliescu l-a numit pe domnul Coposu "trădător de țară" și "vânzător de Ardeal", au pacătat împotriva stăntării devenire. Iată-i. Deasemenea, deși nu știa ce să facă.

Martor al istoriei

Cornelius Coposu l-a joscot pe Iuliu Maniu la întâlnirea pentru formarea Operei Unite în jurul Regelui Mihai, vizând întemeierea României din Ază și întoarcerea ei către de Alianță traditională, actuali pericolose, purtate sub spectrul Gestapo-ului, fără protecție ca patriotism de către Marele Antrenor, acesta cum adesea se-a întâmplat în vîrstă în Moscă. Ca martor al istoriei, Cornelius Coposu nu-a lăsat oscarea de cunună să nu întărescă silnic întâlnirea dintre Iuliu Maniu și Marele Antrenor, în mijlocul lacrimilor lacrimelor, cu pene înzestră de 23 August 1944.

Definut politic sub trei regimuri

Datorită spiritului său de dreptate și patriotismului ardent, Cornelius Coposu s-a opus, cum arătam, tuturor regimurilor autoritare și, cu prețul cel mai mare, tiraniei comuniste. Aș spua "prețul cel mai mare", pentru că Tânărul Cornelius Coposu a plătit cu închisoarea și afironurile aduse regimurilor carlist și antonescian. Numai că, pe vremea lui Carol al II-lea și a Mareșalului Antonescu, a fi destituit politic însemnat un moft frumos. Inclusiv pentru comuniști. Domnul Coposu ne-a povestit, cu umor, că a fost coleg de "puscărie", pe rând, cu Gheorghiu-Dej și Ana Pauker, cu aceasta din urmă împărtind nemurările delicatește la Capșa, bomboane fine și prăjitură cu

strictete, ridicat, reținut și interogat de sunte de ori la Securitate, bănuit de comploturi, sabotaje, tentative de restaurare a ordinii în stat și pedepsit pentru propagandă ostilă regimului comunist. I s-a făcut 27 de porcheziții la domiciliu și i s-au confiscat documente, chiar fotografii de familie. După cum atestă și "jurnalul operațive", Securitatea și partidul comunist s-au temut tot timpul de perioada istorică. Știau că, în ciuda masacerelor din tempte, nu le-ai bucura. Că ele există în clandestinitate. Mai ales PNT. Inteligența și grăția creștină au învins forța brută. Cu toate măsurile Securității, domnul Coposu a izbutit să trimită, prin cinea, manuscrisul studiului "Armistițiu din 1944 și implicatiile sale", care a fost publicat în SUA, în 1978. Iar în 1987, domnul Coposu a reușit să aflize clandestin PNT la Internaționala Creștin Democrată, gratis președintelui ei de atunci, care, sosit la București, a tinut să îl contacteze.

Domnul Coposu a scris mai multe cărți - "Tara Transilvaniei", "Ungaria ne cere pământul", "Istoria unui Tribun" (Biografia lui Iuliu Maniu), "Actualitatea lui Simion Bărănutu", "Armistițiu de la 23 August 1944 și implicatiile lui", "Retrospective asupra istoriei contemporane" (radiografie a holocaustului comunist, comparativ cu holocaustul nazist; de altfel, domnul Coposu este cel care a credat în termenul de holocaust comunist), "Politica răsăriteană a României".

Un studiu excepțional prin documentele unice și argumentația împăcată - "Luptele românilor din Transilvania înainte de Supplex Libbellus Valachorum", i-a fost confiscat și distrus de Securitate - din "patriotism", firește - pe 14 iulie 1947, când i-a fost ridicată arhiva personală, împreună cu lucrarea dedicată lui Iuliu Maniu.

Momentele lui Gheorghiu-Dej și Popescu-Dumnezeu"

Când a ieșit din închisoarea, Gheorghiu-Dej l-a invitat la el. Si i-a pus placă binecuvântată cu "să-ai mai făcut și greseli", propunându-i "să-l reabilitize" chiar cu o funcție în stat, dacă acceptă să primească public "reabilitarea" lui Maniu. Domnul Coposu i-a răspuns: "Poate să vă reabilitați Maniu pe voi". Așa și acum, când Procuratura generală i-a propus "reabilitarea". Falsă reconciliere în care victimă - mai bine zis, eroul - să accepte iertarea de la călăuză. În lumea noastră, pe deosbită, cea mai mare durere. Stii, însă, că a răspuns domnul Coposu? "Eu cred în buna intuire a poporului român, pe care și-o va regăsi. E o problemă de timp".

Si a fost o problemă de timp. Cu toate minciunile, cu toate calomile, cu toate manevrele regimului Iliescu, domnul Cornelius Coposu a ajuns cel mai respectat om al României. Reperul ei moral. Singurul om în fața căruia, între patru ochi, își pleca ochii și tăcea. Sună unii consilieri prezidențiali care au surprins imaginea. Si i-au statuit pe cel de la Cotroceni să nu accepte niciodată o întâlnire televizată, în direct și la ora de varf, cu domnul Coposu.

Opoziția Unită

Domnul Coposu a inițiat mișcarea de solidarizare a Opoziției. A fost liderul ei recunoscut. Din păcate, vanitățile au destrămat-o, partial. A început un joc stupid pentru putere în interiorul Opoziției. Domnul Coposu a atras mereu atenția că acest joc și în favoarea celor pe care îi uesc interesele de putere în detrimentul poporului român și al tării. Că adevăratul joc politic, lupta democratică pentru putere nu poate începe decât din momentul în care, prin unitatea forțelor democratice, se înălță de la putere cei care fac jocuri murădere. "Să căștigăm alegerile și ne păruim după aia că vrem". În rest, președintele PNȚCD a susținut mereu ca macar partidul său nu e interesat de posturi ministeriale și masini la scară, în schimb lipsei totale a puterii de decizie în stat. Si a compromis-o generalitate.

Cornelius Coposu a rămas un monarhist fidel. În același timp, de considerente sentimentale și legitime, domnul Coposu a declarat în mod repetat că sustine restaurarea monarhiei constituționale din rațiuni de ordin pragmatic.

Legatar testamentar al lui Iuliu Maniu

La un moment dat, drumurile prin închisorile ale lui Iuliu Maniu și Cornelius Coposu s-au intersectat, providențial. Maniu i-a spus Tânărului Coposu că îl consideră legatul său testamentar și că are datoria de a nu lăsa să moară Partidul Național Tărănesc, de-a-i relativa, cândva. Si, pe nucleu mentinut în clandestinitate, acest partid a renăscut chiar în 22 Decembrie 1989. Proclamația către tără a fost, însă, difuzată la TVR - L (I). Tot asa cum Iliescu și ei lui nu i-a permis domnului Coposu să vorbească românilor pe postul național. Fiindcă era vocea legitimă, aceeași pe care comuniștii au vrut să-o amutească în închisoare. În ciuda acestui fapt, partidul domnului Coposu, lăsat moștenire de Maniu, învingătorul uzurpat al alegerilor din 15 noiembrie 1946, a fost primul înregistrat legal, după revoluție. Numărul unul. Cheia sol a democrației care stătea să renască. Dar muzica ordinii și împăcării naționale era un pericol pentru emanări. De aceea, ei au acoperit-o de urle.

O imagine de coșmar

28, 29 ianuarie, 19 februarie și celelalte. Părinți și bunicii noștri dintr-o luncă nu spuneau că se menină ulterior cu 8 noiembrie 1945 sau 27 februarie același an. Drama era că de data aceasta nu trăulează trădoarea, nu tancurile sovietice erau dezlănțuite împotriva românilor, ci români împotriva românilor. Români împotriva proprietăților lor. Uzurpari din Decembrie 1989, unul dintre ei, poate, foilește lără să-i dea seamă (dar faptul că persoana care nici pană azi nu și-a cunoscut iertare), spusă că parte din istorie "s-a demascat". Si începeau propaganda minciinoasă, acuzându-i pe cel drept de nelegitimă lor. Televiziunile începuse și ea jocul de-a cesa. Nu pot intra și mă va obseza totă viața imaginea

acelei domuri în vîrstă, înalt și frumos, cu căciula românească pe cap - era frig și era din nou prigoană! obligat să se apele de ură unor bieți inconștienți încălziți la crimă, plecându-și creștetul și intrând într-un tabărcă, precum, cu puțin timp în urmă, Ceaușescu. Dumnezeu să mă ierte, dar pentru asta nu pot ierta regimul Iliescu. Si nici nu affăsem, încă, asemenei sfaturi tinerii de atunci, cine este CORNELIU COPOSOU. Ce sănătate dumnezelasică aveam noi, români, cărăi el există. Ce s-ar fi ales de noi până azi, dacă el, SENIORUL, nu există?

Revelația Coposu

L-a înfruntat pe Ion Iliescu în 28 ianuarie 1990. L-a dominat, pentru că era ferm, dar cal și logic, pe când interlocutorul său nu știa cu totii ce a urmat. În lipsa argumentelor, bătăile. Lanturile. Pentru toată lumea, domnul Coposu a fost, atunci, o revelație. Pentru unii, binecuvântată. Pentru alții, neînțeleasă și, de aceea, periculoasă. Cel mai mare pericol pentru minciună și impostură, acel om subiritic și blând, cu trăsătură innobilă de suferință, dar întransigent, pentru că apără, în fața neamului său, moștenirea lui Maniu. Dar, după 45 de ani de propagandă minciinoasă, o mare parte a neamului său uitase cine-a fost Maniu.

L-am întrebăt pe domnul Coposu, în acele zile binecuvântante când am avut privilegiul să-i fiu aproape, ce să simt la atunci. Atunci, cu tabul. Atunci, cu ura poporului pe care, de fapt și de drept, îl apăra. Atunci cu "mineri" și "minerii" care, pe 14 iunie 1990, i-au dat loc la casă, i-au furat tot din casă și ce n-au intenție să distruisă, căutându-l împreună. Credeam că asemenea ingratitudine provocată în popor, după zeci de ani de jefă, trebuie să-i fi fost cea mai mare durere. Stii, însă, că a răspuns domnul Coposu? "Eu cred în buna intuire a poporului român, pe care și-o va regăsi. E o problemă de timp".

Si a fost o problemă de timp. Cu toate minciunile, cu toate calomile, cu toate manevrele regimului Iliescu, domnul Cornelius Coposu a ajuns cel mai respectat om al României. Reperul ei moral. Singurul om în fața căruia, între patru ochi, își pleca ochii și tăcea. Sună unii consilieri prezidențiali care au surprins imaginea. Si i-au statuit pe cel de la Cotroceni să nu accepte niciodată o întâlnire televizată, în direct și la ora de varf, cu domnul Coposu.

Ofiter al Legiunii de Onoare

Po 6 octombrie, la Ambasada Franței, Excelenta Sa, domnul Bernard Boyer, i-a conferit domnului Cornelius Coposu, în numele domnului președinte Jacques Chirac, Legiunea de Onoare în grad de Mare Ofiter, cea mai înaltă distincție a statului francez. A fost o ceremonie emoționantă, în care ambasadorul Franței a bufluat, cu gratie diplomatică, normele diplomatici. Luminaț și empatetic, domnul Coposu a mulțumit și a spus că domnia sa consideră acea înaltă decorație un omagiu adus României și poporului roman. În seara aceleiași zile, prin generozitatea unor prieteni din exil și de acasă, domnul Cornelius Coposu a oferit o recipiente la Casa Oamenilor de Știință. Ore în sir s-a fotografiat cu toți cei prezenti, a stat de vorbă cu ei, le-a spus fiecarui o vorbă de dor. S-a stat la "coadă la Coposu" pentru a se ciocni o cupă de sampanie și a felicită pe cel omagiat, care a onorat poporul român. Domnul Coposu parea înepuizabil.

mândrească. Nici pe cei care îl invitau la reunii sau simpozioanele înținute. Știa că Dumnezeu i-a dat să dărui. Și că nu mai termină de dărui.

Până într-o zi, în vara anului trecut, când s-a operat la Clinica germană a doctorului Baican, mulți credeau că s-a terminat. Uni, cu disperare. Alții, cu speranță. Uni, după grăjitatea sufletului, alții, după grăjitatea de pe suflet. Dar, după trei luni, chiar în urmă cu un an, domnul Coposu se întorcea acasă și ne declară, în general: "Îți doresc pe cei care credeau că au scăpat de mine".

Alții, în spuneau în particular: "Iascule" (Răiu, n.o.), lărtă-mă că n-am murit". A fost primul cu bucurie entuziasmat. Ne-a remontat afirmând să respire tot mai greu. Dar nici atunci - sau mai ales atunci - nu voia să se întreacă. Surorile, împreună cu doctorul stomatolog prietenul de familie, Maria Cristina Moisil, l-au lăsat aproape pe sus, l-au urcat în masină și l-au lăsat la "Fără". Din cauza insuficienței respiratorii, își pierdeau conștiința. După intervenția medicilor și-a revenit și a vorbit, cu unor să scrisă. În timp ce era transportat la Spitalul Clinic Universitar (Municipal), domnul Coposu a solicitat să se păstreze discrete. Internat la Beamarie, a spus, cu împăcare sufletească: "Gata, trebuie să vină și momentul asta. Nu-mi mai faceți nimic".

,Gata, trebuie să vină și momentul asta. Nu-mi mai faceți nimic"

Luni, 20 octombrie - o zi superbă de toamnă tarzie -, în miezul amiazăi, domnul Coposu s-a simțit, brusc, foarte rău, începând să respire tot mai greu. Dar nici atunci - sau mai ales atunci - nu voia să se întreacă. Surorile, împreună cu doctorul stomatolog prietenul de familie, Maria Cristina Moisil, l-au lăsat aproape pe sus, l-au urcat în masină și l-au lăsat la "Fără". În urmă tarzie, în miezul amiazăi, domnul Coposu a început să respire tot mai greu. Dar nici atunci - sau mai ales atunci - nu voia să se întreacă. Surorile, împreună cu doctorul stomatolog prietenul de familie, Maria Cristina Moisil, l-au lăsat aproape pe sus, l-au urcat în masină și l-au lăsat la "Fără". În urmă tarzie, în miezul amiazăi, domnul Coposu a început să respire tot mai greu. Dar nici atunci - sau mai ales atunci - nu voia să se întreacă. Surorile, împreună cu doctorul stomatolog prietenul de familie, Maria Cristina Moisil, l-au lăsat aproape pe sus, l-au urcat în masină și l-au lăsat la "Fără". În urmă tarzie, în miezul amiazăi, domnul Coposu a început să respire tot mai greu. Dar nici atunci - sau mai ales atunci - nu voia să se întreacă. Surorile, împreună cu doctorul stomatolog prietenul de familie, Maria Cristina Moisil, l-au lăsat aproape pe sus, l-au urcat în masină și l-au lăsat la "Fără". În urmă tarzie, în miezul amiazăi, domnul Coposu a început să respire tot mai greu. Dar nici atunci - sau mai ales atunci - nu voia să se întreacă. Surorile, împreună cu doctorul stomatolog prietenul de familie, Maria Cristina Moisil, l-au lăsat aproape pe sus, l-au urcat în masină și l-au lăsat la "Fără". În urmă tarzie, în miezul amiazăi, domnul Coposu a început să respire tot mai greu. Dar nici atunci - sau mai ales atunci - nu voia să se întreacă. Surorile, împreună cu doctorul stomatolog prietenul de familie, Maria Cristina Moisil, l-au lăsat aproape pe sus, l-au urcat în masină și l-au lăsat la "Fără". În urmă tarzie, în miezul amiazăi, domnul Coposu a început să respire tot mai greu. Dar nici atunci - sau mai ales atunci - nu voia să se întreacă. Surorile, împreună cu doctorul stomatolog prietenul de familie, Maria Cristina Moisil, l-au lăsat aproape pe sus, l-au urcat în masină și l-au lăsat la "Fără". În urmă tarzie, în miezul amiazăi, domnul Coposu a început să respire tot mai greu. Dar nici atunci - sau mai ales atunci - nu voia să se întreacă. Surorile, împreună cu doctorul stomatolog prietenul de familie, Maria Cristina Moisil, l-au lăsat aproape pe sus, l-au urcat în masină și l-au lăsat la "Fără". În urmă tarzie, în miezul amiazăi, domnul Coposu a început să respire tot mai greu. Dar nici atunci - sau mai ales atunci - nu voia să se întreacă. Surorile, împreună cu doctorul stomatolog prietenul de familie, Maria Cristina Moisil